

JUSTITSMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Dato: 8. juni 2016
Kontor: Sikkerhedskontoret
Sagsbeh: Asger G. Aagaard
Sagsnr.: 2016-0035-0357
Dok.: 1963692

UDKAST TIL TALE

til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål BT og

BU

fra Folketingets Retsudvalg den 19. maj 2016

Samrådsspørgsmål BT:

”Vil ministeren redegøre for sin holdning til og baggrunden for, at palæstinensiske statsborgere siden 2012 kun har kunnet vælge mellem ”Israel” og ”Mellemosten” som angivelse af fødselsregistreringssted i deres pas, på trods af at den danske udenrigspolitiske linje er, at vi anerkender Gaza, Vestbredden og Østjerusalem som palæstinensisk territorium og officielt støtter etableringen af en palæstinensisk stat i disse områder?”

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Samrådsspørgsmål BU:

”Vil ministeren arbejde for at finde en løsning for, at danske statsborgere med fødested i udlandet kan få angivet det sted, de kan dokumentere er deres fødested, f.eks. Palæstina eller et af de palæstinensiske territorier Gaza, Vestbredden eller Østjerusalem, som fødselsregistreringssted i deres pas, uagtet fødestedets nuværende officielle navn, eller at de i det mindste alle får tilbudt ”Udlandet” som muligt fødselsregistreringssted i deres pas?”

Spørgsmålene er stillet efter ønske fra Rasmus Nordqvist (ALT) og Christian Juhl (EL).

[Indledning]

1. Dagens samråd omhandler angivelsen af fødselsregistreringssted i danske pas – herunder palæstinenserens mulighed for at få angivet alternativer til Israel som fødselsregistreringssted.

Emnet er ikke nyt, og jeg har i en række besvarelser til Retsudvalget tidligere redegjort for de muligheder, der eksisterer i forbindelse med angivelse af fødselsregistreringssted i danske pas.

Jeg vil dog naturligvis gerne benytte lejligheden til at forklare de gældende retningslinjer og de bagvedliggende hensyn.

Da spørgsmålene emnemæssigt er nært beslægtede, vil jeg i den forbindelse tillade mig at besvare de to spørgsmål samlet.

2. Inden jeg går ind i en mere teknisk gennemgang af den gældende ordning for angivelse af fødselsregistreringssted i pas, vil jeg gerne indledningsvis slå to ting fast:

Det er afgørende, at der er størst mulig sikkerhed omkring legitimationsdokumenter og deres anvendelse.

Det betyder også, at de oplysninger, der fremgår af pas, skal være nøjagtige og kunne anvendes til deres egentli-

ge formål. Nemlig at myndighederne kan sikre sig identiteten på personen, der anvender passet.

Der skal således være tungtvejende grunde til at ændre en ordning, som er velfungerende, sikrer ensartethed på tværs af systemer og minimerer risikoen for fejl i oplysningerne i passet.

Jeg synes i denne sammenhæng, at dette er vigtigt at holde sig for øje.

[De generelle retningslinjer og baggrunden herfor]

3. Det er Rigspolitiet, der i medfør af pasbekendtgørelsens § 3, stk. 1, kan fastsætte retningslinjer ved ekspeditions-mæssige forhold i forbindelse med kommunernes sagsbehandling.

Rigspolitiet har i den forbindelse udarbejdet en manual, der beskriver kommunernes behandling af ansøgning om udstedelse af pas.

Af manualen fremgår det bl.a., at oplysninger om pasansøgerens fødselsregistreringssted automatisk hentes fra Det Centrale Personregister (CPR).

I passet anvendes således de data, som fremgår af CPR under det tilsvarende felt ”fødselsregistreringssted”.

4. Som det er spørgeren bekendt, har det tidligere været muligt – hvis pasansøgeren anmodede herom – at få op-

taget et fødselsregistreringssted i passet, som var forskelligt fra oplysningerne i CPR.

Denne mulighed blev pr. 1. januar 2012 begrænset.

Når man dengang begrænsede muligheden for at ændre fødselsregistreringssted i passet, skete det efter et ønske fra Rigspolitiet om at anføre oplysninger ens på tværs af forskellige systemer og at nedsætte risikoen for menneskelige fejl.

Der er dog fortsat mulighed for at angive et fødselsregistreringssted i passet, som er forskelligt fra oplysningerne i CPR.

Det kan ske, hvis kommunen vurderer, at angivelse af et bestemt fødselsregistreringssted kan medføre, at den pågældende ikke kan rejse eller risikerer at blive tilbageholdt.

5. Social- og Indenrigsministeriet, som administrerer CPR, har i den forbindelse oplyst, at personer født i udlandet – som det helt klare udgangspunkt – får registreret landet, hvor fødslen har fundet sted.

Endvidere har Social- og Indenrigsministeriet oplyst, at stedbetegnelsen for fødselsregistreringsstedet altid er den aktuelle betegnelse for det sted, hvor registreringsmyndigheden befinder sig.

Det er altså ikke det sted, der gjaldt på fødselsregistreringstidspunktet.

Social- og Indenrigsministeriet har dog oplyst, at kommunen kan tilbyde i stedet at registrere en større geografisk enhed i CPR, der omfatter fødselsstedet, f.eks. en verdensdel.

Endelig har Social- og Indenrigsministeriet oplyst, at et land for at have en myndighedskode, skal være anerkendt af Danmark. Udenrigsministeriet oplyser, at det ikke er tilfældet med hverken Gaza, Vestbredden, Østjerusalem eller Palæstina.

Sammenfattende kan det vel enkelt siges sådan, at som ordningen er i dag, stemmer angivelsen af fødselsregistreringsstedet i passet overens med oplysningerne i CPR, medmindre den pågældende vurderes til at blive forhindret i at rejse eller risikerer at blive tilbageholdt.

[Ændring af den nuværende ordning]

6. Som jeg forstår spørgeren, ønsker han at vende tilbage til den ordning, hvor borgeren i højere grad selv kunne definere, hvad der skulle stå i feltet ”fødselsregistreringssted”.

Hertil vil jeg bemærke, at der ifølge Rigspolitiet var en række ulemper forbundet med denne ordning.

Bl.a. betød ordningen, at fødselsregistreringsstedet ikke var det samme på tværs af forskellige systemer.

At de samme oplysninger ikke fremgår ens på tværs af forskellige systemer kan give anledning til tvivl om rigtigheden af de opdaterede oplysninger, ligesom der kan opstå tvivl om, hvorvidt borgeren er den person, som den pågældende udgiver sig for at være.

Rigspolitiet har også anført, at en ændring af den nuværende ordning vil betyde, at pasproducenten – som er en privat virksomhed – manuelt skal foretage ændringen.

Dette finder Rigspolitiet vil være uhensigtsmæssigt, da Rigspolitiet anser det for et sikkerhedsmæssigt problem, at en privat ansat skal have adgang til manuelt at ændre oplysninger i et myndighedsdokument.

Endelig anfører Rigspolitiet, at manuelle opdateringer skaber en risiko for fejl og vil give et øget ressourceforbrug.

[Ministerens holdning]

7. På baggrund af erfaringerne med ordningen fra før 1. januar 2012 er det Rigspolitiets holdning, at den nuværende ordning er velfungerende.

Det er altså den klare faglige vurdering, som jeg læner mig op af.

I den forbindelse lægger jeg i øvrigt vægt på, at Udenrigsministeriet har oplyst, at der ikke er nogen ambassader – herunder ambassaderne i Mellemøsten og Nordafrika – der har kendskab til problemer i relation til at rejse med pas, hvor Mellemøsten er angivet som fødselsregistreringssted.

Endelig synes jeg også – som jeg nævnte i starten af min tale – at det er vigtigt at holde sig for øje, hvad formålet med et pas egentlig er: at myndighederne kan sikre sig identiteten på personen, der anvender passet. Endvidere er det vigtigt, at oplysningerne i passet er korrekte og nøjagtige. Det formål understøtter den nuværende ordning.

Tak for ordet.